

ความต้องการจำเป็นในการบริหารวิชาการของโรงเรียนตามแนวคิดการศึกษาเพื่ออาชีพ

The Priority Needs of Academic Administration of Schools According to the Concept of Career Education

สุภัชชา โพธิ์เงิน¹, พฤทธิ ศิริบริบูรณ์พิทักษ์¹ และ เพ็ญวรา ชูประวัติน¹
Suphatcha Po-ngern¹, Pruet Siribanpitak¹ and Penvara Xupravati¹
¹หลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹Doctor of Philosophy Program, Chulalongkorn University

Received: January 9, 2020

Revised: February 24, 2020

Accepted: February 24, 2020

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นในการบริหารวิชาการของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครตามแนวคิดการศึกษาเพื่ออาชีพ กลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่มประชากรโดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ ทาโร ยามานะ (Taro Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95.5% และความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$ ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 290 โรงเรียน และทำการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย ผู้ให้ข้อมูลคือ บุคลากรภายในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร โรงเรียนละ 11 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 2,299 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการจำเป็นในการบริหารวิชาการของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครตามแนวคิดการศึกษาเพื่ออาชีพ จำแนกการบริหารวิชาการในภาพรวม ด้านที่มีลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุดคือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร รองลงมา คือ ด้านการแนะแนว เมื่อพิจารณาขั้นตอนการศึกษาเพื่ออาชีพ ชั้นที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุดเหมือนกันทั้ง 4 ด้านของการบริหารวิชาการ คือ การเตรียมตัวเข้าสู่งานอาชีพ (Career Preparation) สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครและโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ควรร่วมกันพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครที่ส่งเสริมการศึกษาเพื่ออาชีพอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยเฉพาะขั้นตอนของการพัฒนานักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายให้มีการเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพ เพื่อตอบสนองตามนโยบายของกรุงเทพมหานครและตลาดแรงงานนำไปสู่การพัฒนาของประเทศต่อไป

คำสำคัญ: การบริหารวิชาการ, การศึกษาเพื่ออาชีพ, ความต้องการจำเป็น, โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

Abstract

The purpose of this quantitative research was to study the priority needs in the academic management of the Bangkok Metropolitan Administration schools according to the concepts of career education. The samples were 209 schools, selected by using the Table of Taro Yamane, with the confidence at 95.5% and error at $\pm 5\%$ and simple random sampling. The key respondents

were 2,299 people which included 11 participants from each school in the Bangkok Metropolitan Administration schools. The research instrument was a 5-level rating scale questionnaire. The data were analyzed by frequency, percentage, means, standard deviation and PNI modified. The results revealed that the priority needs in academic management development of the Bangkok Metropolitan Administration schools regarding the concepts of career education could be classified with regard to academic administration. Generally, the Highest Priority Needs Index was curriculum development and the high one was guidance. When the educational steps of career education were considered, for all 4 categories of academic administration, the highest level of need was career preparation. It is suggested that Department of Education, BMA Schools, and Bangkok Metropolitan Vocational schools participate in developing the curriculum continuously promoted by career education from primary school to senior high schools, especially, developing senior high-school students to prepare themselves for careers in response to the Bangkok's policy and labor markets resulting in furthering the national development.

Keywords: Academic Administration, Career Education, Priority needs, The Bangkok Metropolitan schools

บทนำ

ในเอกสารประกอบการประชุมวิชาการหัวข้อ เรื่อง อกวิวัฒน์การเรียนรู้สู่จุดเปลี่ยนประเทศไทย: สร้างสัมมาชีพ เพื่อสังคมทั้งมวล ได้กล่าวถึงการคาดการณ์ของ World Economic Forum ในเรื่อง “Empowering Youth” ว่าในอีก 10 ปีข้างหน้า ประชากรเยาวชนจำนวนประมาณ 1.2 พันล้านคน จะเข้าสู่โลกของตลาดแรงงานซึ่งจำเป็นจะต้องเร่งสร้างโอกาสและเตรียมเยาวชนให้มีความพร้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปรับระบบการศึกษา และการเสริมพลังการเรียนรู้ให้กับเยาวชน เพื่อสร้างทักษะการทำงานตลอดจนทัศนคติต่อการเห็นคุณภาพการทำงานในโลกตลาดแรงงานยุคใหม่ ดังนั้นวงการศึกษาคควรมุ่งสู่การเคลื่อนไหวและผลักดันเร่งการปรับเปลี่ยนทิศทางระบบการศึกษา นอกจากนี้ประชาคมโลกยังเรียกร้องให้มีการปรับกระบวนการทัศน์ใหม่ของระบบการศึกษา ระบบการฝึกอบรมและพัฒนาคน ต้นเหตุของปัญหาดังกล่าวมาจากการจัดการศึกษาที่ไม่สามารถตอบโจทย์การจ้างงานได้สหประชาชาติจึงออกมามีส่วนร่วมในการเคลื่อนไหวครั้งนี้ด้วยและเห็นควรให้มีการปฏิรูปเรื่องการศึกษาเพื่อการมีงานทำ มีรายงานที่เกี่ยวข้องอีกมากมายที่บ่งชี้ทิศทางที่คล้ายคลึงกันว่า ปัจจุบันทักษะชีวิตและโลกการมีงานทำถือ

เป็นสิ่งสำคัญของการพัฒนาการศึกษายุคใหม่ที่หลายประเทศหันมาให้ความสำคัญ รวมทั้งเป็นอีกหนึ่งทักษะหลักของผู้เรียนที่ควรมีในศตวรรษที่ 21 (The Partnership for 21st Century Skills) (จุฬารัตน์ มาเสถียรวงศ์, 2557) อีกทั้งยังมีเสียงสะท้อนจากนายจ้างที่ว่าลูกจ้างขาดทักษะจำเป็นต่อการทำงานแทบทุกด้าน จากการประชุมการศึกษาโลก (World Education Forum) จัดโดยยูเนสโก เมื่อกลางเดือนพฤษภาคม ณ เมืองอินซอน ประเทศเกาหลีใต้ ได้ประกาศเป้าหมายการศึกษาโลกที่ทุกประเทศสมาชิกทั่วโลกต้องบรรลุภายในปี 2573 โดยการส่งเสริมความรู้และทักษะอาชีพ และการพัฒนาการศึกษาที่สอดคล้องกับการพัฒนาอย่างยั่งยืน ถือเป็นสองเป้าหมายของการจัดการศึกษาโลกที่สำคัญจากจำนวนเป้าหมายทั้งหมดเจ็ดด้าน เป้าหมายของการจัดการศึกษาจึงไม่ใช่ “เรียนเพื่อรู้วิชา” อีกต่อไป แต่ต้องตอบโจทย์ “การมีอาชีพ” และเพื่อการพัฒนาคนให้ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน ปัญหาการจัดการศึกษาของไทยที่สำคัญ คือ การศึกษาปัจจุบันไม่ได้เตรียมพร้อมด้านการใช้ชีวิตและการประกอบอาชีพให้แก่เยาวชน และเยาวชนจำนวนมากกว่าร้อยละ 50 เข้าสู่ตลาดแรงงานด้วยวุฒินักศึกษาตอนปลายหรือต่ำกว่า การ

ปฏิรูปการศึกษาจึงจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงเพื่อพัฒนาเยาวชนให้มีความพร้อมตามความถนัดและขณะเดียวกันก็ต้องคำนึงถึงความต้องการของผู้ประกอบการและให้เยาวชนสามารถประกอบอาชีพอิสระได้ (อินวีริตา วงศ์ประสงค์, 2558; พัฒนะพงษ์ สุขมะดัน, 2558)

ในการจัดการศึกษาไม่ว่ารูปแบบใดย่อมมีจุดหมายปลายทางเดียวกันคือ ต้องการให้ผู้เรียนมีอาชีพและประกอบอาชีพอย่างมีความสุขจึงเกิดเป็นการศึกษาเพื่ออาชีพ (Career Education) มีจุดมุ่งหมายให้ผู้สำเร็จการศึกษาสามารถเข้าสู่ตลาดแรงงานได้ตามเป้าหมายด้านเศรษฐกิจ ด้านการเมือง ด้านสังคม ตลอดจนปัจเจกบุคคลหรือปัจจัยของแต่ละบุคคลในการประกอบอาชีพของตนเอง มีเป้าหมายที่สำคัญ 2 ประการคือ 1. เพื่อเพิ่มความเข้าใจถึงความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษากับการทำงานและความสามารถของแต่ละบุคคล ตลอดจนทั้งสามารถนำความเข้าใจเหล่านี้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพ 2. เพื่อเพิ่มความเข้าใจให้แก่บุคคลว่าการทำงานนั้นเป็นสิ่งที่มีความหมายอย่างยิ่งในวิถีชีวิต (Hoyt, 1975) นอกจากนี้ ชิดนีย์ พี มาร์แลนด์ จูเนียร์ ได้เสนอแนวคิดอาชีพศึกษาตามสมมติฐาน 3 ประการคือ 1) อาชีพศึกษาจะเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรสำหรับนักเรียนทุก ๆ คน 2) ผู้เรียนที่มีการเรียนอยู่ในโรงเรียน หรือผู้เรียนเต็มเวลาควรมีการบรรจุตั้งแต่เกรด 1 จนถึงเกรดสูงสุดของการเรียนในระดับมัธยมศึกษา เมื่อผู้เรียนที่มีการเลือกเรียน 3) ผู้เรียนทุกคนที่ออกจากโรงเรียนแล้วจะต้องมีทักษะที่จำเป็นในการประกอบอาชีพเพื่อการดำรงชีพต่อไป (Marland, 1971) ดังนั้นในการจัดการศึกษาเพื่ออาชีพควรสอดแทรกในทุกระดับชั้นตั้งแต่เป็นเด็กเล็กจนถึงเด็กโตจนเริ่มเข้าสู่วัยทำงานนั้นก็สอดคล้องกับแนวการจัดการศึกษาเพื่ออาชีพของหน่วยงานกลางของประเทศสหรัฐอเมริกา จากการศึกษาและสังเคราะห์จากแนวคิดขั้นตอนการศึกษาเพื่ออาชีพของนักวิชาการหลายราย ทุกคนเห็นเหมือนกันว่ามี 4 ขั้นตอน ซึ่งจะได้นำเสนอรายละเอียดในหัวข้อแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องต่อไป

จากนโยบายด้านการศึกษาของกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครมีการมุ่งเน้นเรื่องทักษะชีวิตและทักษะอาชีพ ที่ส่งเสริมให้มีการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพต่าง ๆ ให้นักเรียนระดับมัธยมศึกษา ซึ่งเปิดสอนในรายวิชาเพิ่มเติมตามหลักสูตร

แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 (วิทยาบาริสรี, 2562) ในการจัดการศึกษาต้องสนับสนุนให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายช่วยสนับสนุนให้เกิดการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ เกิดความหลากหลายต่อเนื่อง รวมถึงการพัฒนาทักษะในการดำเนินชีวิตให้สามารถปรับตัวให้ทันตามการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในสังคม ร่วมสร้างประสบการณ์ตรงเปิดโอกาสให้เด็กไทย ได้เรียนรู้ และปฏิบัติจริงสามารถดำรงอยู่ในสังคมปัจจุบันได้ (สำนักการศึกษา, 2559) โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครมีจำนวน 437 โรงเรียน กระจายในพื้นที่ 50 สำนักงานเขต ตามข้อมูล ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2561 มีการจำแนกตามโรงเรียนที่เปิดสอน ดังนี้ 1.โรงเรียนที่เปิดสอนถึงระดับชั้นประถมศึกษา มีจำนวน 328 โรงเรียน 2. โรงเรียนที่เปิดสอนถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีจำนวน 100 โรงเรียน 3. โรงเรียนที่เปิดสอนถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีจำนวน 6 โรงเรียน และ 4. โรงเรียนที่เปิดสอนเฉพาะระดับชั้นมัธยมศึกษา มีจำนวน 3 โรงเรียน (สำนักการศึกษา, 2561) จากการศึกษาข้อมูลเบื้องต้น การจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานครมีการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมด้านอาชีพอยู่บ้างแต่ยังไม่เป็นรูปธรรม การจัดการศึกษาเกือบทุกเรื่องทำผ่านงานบริหารวิชาการ ซึ่งปองสิน วิเศษศิริ (2555) นำเสนอว่า งานวิชาการประกอบด้วยเรื่องใหญ่ ๆ คือ การบริหารจัดการ 3 ด้าน ดังนี้ ด้านหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน และด้านการประเมินผลการเรียน ดังนั้นในการจัดการศึกษาเพื่ออาชีพเป็นการจัดประสบการณ์ให้กับผู้เรียนในการเตรียมตัวที่จะเข้าสู่การทำงาน มีความเกี่ยวข้องกับขอบข่ายการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาทั้ง 3 ด้าน และควรศึกษาเพิ่มอีก 1 ด้าน คือ ด้านการแนะแนว เนื่องจากแนวคิดการศึกษาเพื่ออาชีพตรงกับงานด้านแนะแนวโดยตรง

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยศึกษาข้อมูลจากหนังสือวารสารทางวิชาการ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากการศึกษาแสดงให้เห็นว่า ในการจัดการศึกษาไม่ว่ารูปแบบใดย่อมมีจุดหมายปลายทางเดียวกันคือ ต้องการให้ผู้เรียนมีอาชีพ และประกอบอาชีพอย่างมีความสุข แต่ปัญหาการจัดการศึกษาของไทยที่สำคัญ คือ การศึกษาปัจจุบันไม่ได้เตรียมพร้อมด้านการใช้ชีวิตและการประกอบอาชีพให้แก่เยาวชน การจัดการศึกษาที่ไม่สามารถตอบโจทย์การจ้างงานได้ ผู้วิจัยได้ตระหนักถึงปัญหาและความสำคัญของ

แนวคิดการศึกษาเพื่ออาชีพ จึงได้มีการวิจัยเรื่อง “ความต้องการจำเป็นในการบริหารวิชาการโรงเรียนตามแนวคิดการศึกษาเพื่ออาชีพ” ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นในการบริหารวิชาการของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครตามแนวคิดการศึกษาเพื่ออาชีพ

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารวิชาการของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

สังเคราะห์จากแนวคิดการบริหารวิชาการ ของสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร (2554) ปองสิน วิเศษศิริ (2555) และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2558) ประกอบด้วย ภารกิจและการจัดโครงสร้างของส่วนราชการที่ดำเนินงานเกี่ยวกับการบริหารวิชาการ ในการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผลการเรียน และการแนะแนว ซึ่งแต่ละองค์ประกอบของการบริหารวิชาการมีดังนี้ 1. การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การออกแบบหลักสูตรการจัดการศึกษาเพื่ออาชีพตามขั้นตอนของการศึกษาเพื่ออาชีพ 2. การจัดการเรียนการสอน หมายถึง การจัดการเรียนการสอนทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนตามขั้นตอนของการศึกษาเพื่ออาชีพ 3. การวัดผลประเมินผลการเรียน หมายถึง การกำหนดแนวทางและวิธีการวัดผลประเมินผลที่หลากหลายตามขั้นตอนของการศึกษาเพื่ออาชีพและมุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครตามแนวคิดการศึกษาเพื่ออาชีพ 4. การแนะแนว หมายถึง การวางระบบแนะแนว และจัดการเรียนการสอนตามขั้นตอนของการศึกษาเพื่ออาชีพ

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการศึกษาเพื่ออาชีพ

ผู้วิจัยได้ศึกษาและสังเคราะห์จากแนวคิดขั้นตอนการศึกษาเพื่ออาชีพของ Marland (1971) Calhoun and Finch (1976) Isaacson (1977) และ Dykeman et al. (2001) ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้ ความตระหนักในงานอาชีพ (Career Awareness) การสำรวจโลกของงานอาชีพ (Career Exploration) การสัมผัสงานอาชีพ (Career Orientation) และการเตรียมตัวเข้าสู่งานอาชีพ (Career

Preparation) ซึ่งแต่ละองค์ประกอบของแนวคิดการศึกษาเพื่ออาชีพ มีดังนี้

1. ความตระหนักในงานอาชีพ (Career Awareness) หมายถึง การสร้างความตระหนักในงานอาชีพของผู้เรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 6 ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย 1) การสร้างความตระหนัก ค่านิยมและความเชื่อ และการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมที่ดีในการประกอบอาชีพ 2) การรู้จักและค้นหาความสามารถของผู้เรียนเอง 3) การเรียนรู้โลกของงานอาชีพ อาชีพในปัจจุบัน อาชีพในอนาคต อาชีพของผู้ปกครอง และอาชีพในอนาคต และ 4) การสร้างความเข้าใจในคุณค่าของการทำงาน

2. การสำรวจโลกของงานอาชีพ (Career Exploration) หมายถึง การสำรวจโลกของงานอาชีพของผู้เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 2 ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย 1) การสำรวจความถนัด ความชอบและความสามารถของผู้เรียนในอาชีพต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับอาชีพที่สนใจ 2) การส่งเสริมแนวทางในการตัดสินใจเลือกอาชีพให้สอดคล้องกับตลาดแรงงาน และเรียนรู้ทักษะที่จำเป็นในการประกอบอาชีพ 3) การจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมองเห็นภาพรวมของตลาดแรงงาน ความหลากหลายทางอาชีพ และความต้องการของตลาดแรงงาน และ 4) การศึกษาโครงสร้างขั้นตอนของงานอาชีพต่าง ๆ เรียนรู้ทักษะที่จำเป็นในการประกอบอาชีพควบคู่กับการปฏิบัติ

3. การสัมผัสงานอาชีพ (Career Orientation) หมายถึง การสัมผัสงานอาชีพของผู้เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 - 4 ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย 1) การส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รู้จักอาชีพ เข้าใจลักษณะหรือขั้นตอนของงานอาชีพ และส่งเสริมการวางแผนเส้นทางสู่อาชีพ 2) การจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ในอาชีพต่าง ๆ ในรายวิชาพื้นฐาน รายวิชาเพิ่มเติม หรือกิจกรรมชุมนุมเพื่อส่งเสริมและพัฒนาทักษะอาชีพของผู้เรียน และ 3) การสำรวจข้อมูลเชิงลึกในการประกอบอาชีพของผู้เรียนเพื่อยืนยันการศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพในอนาคตจากข้อมูลประสบการณ์ และความรู้ที่เรียนมา

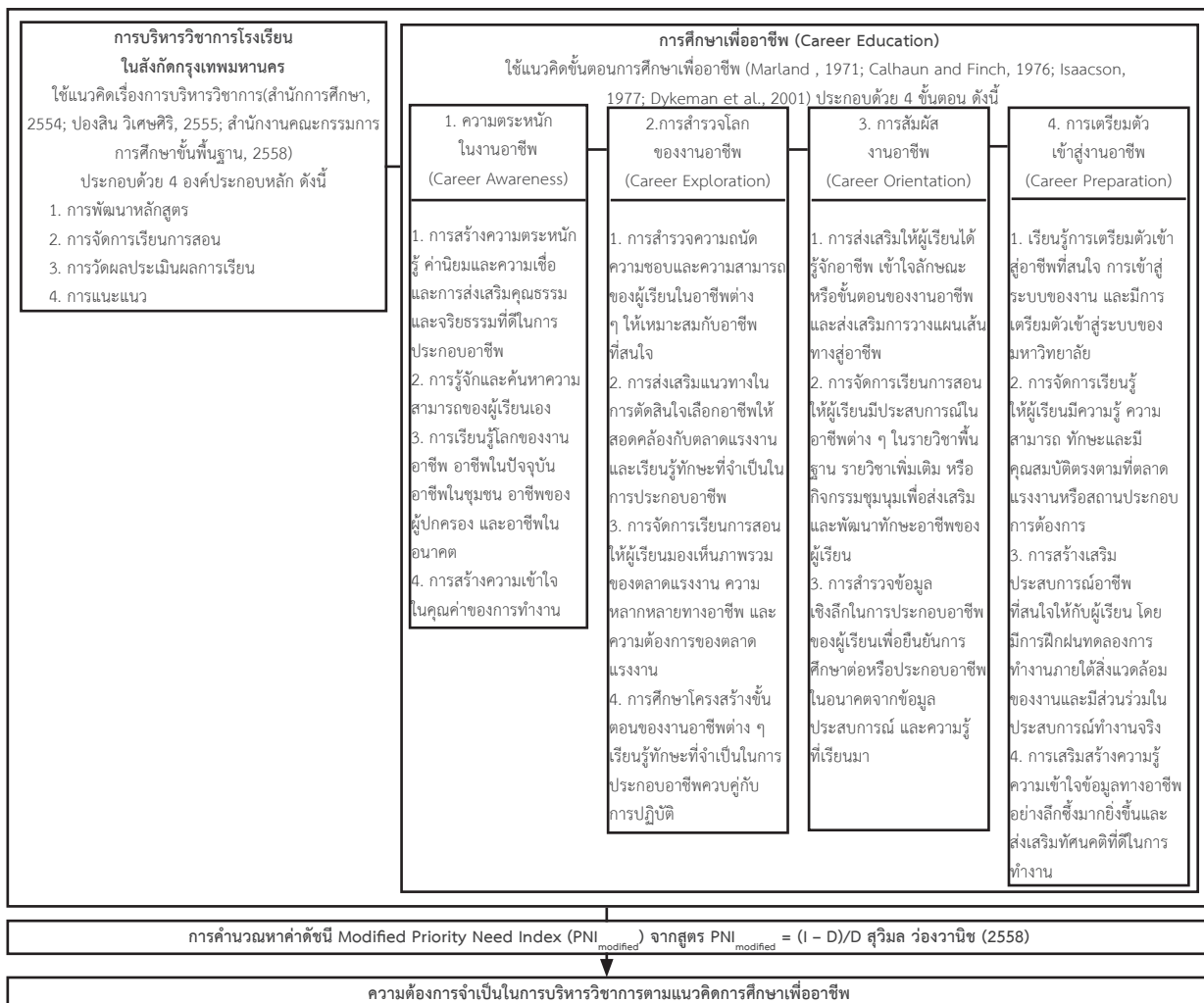
4. การเตรียมตัวเข้าสู่งานอาชีพ (Career Preparation) หมายถึง การเตรียมตัวเข้าสู่งานอาชีพของผู้

เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 - 6 ในโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย 1) เรียนรู้การเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพที่สนใจ การเข้าสู่ระบบของงาน และมีการเตรียมตัวเข้าสู่ระบบของมหาวิทยาลัย 2) การจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ ทักษะและมีคุณสมบัติตรงตามที่ตลาดแรงงานหรือสถานประกอบการต้องการ 3) การสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพที่สนใจให้กับผู้เรียน โดยมีการฝึกฝนทดลองการทำงานภายใต้สิ่งแวดล้อมของงานและมีส่วนร่วมในประสบการณ์ทำงานจริง และ 4) การเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจข้อมูลทางอาชีพอย่างลึกซึ้งมากยิ่งขึ้นและส่งเสริมทัศนคติที่ดีในการทำงาน

การบริหารงานวิชาการกับแนวคิดการศึกษาเพื่ออาชีพ

หมายถึง การบริหารวิชาการ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดผลประเมินผลการเรียน และด้านการแนะแนวให้ผู้

กรอบแนวคิดการวิจัย

เรียนได้รับความรู้และประสบการณ์ตามแนวคิดการศึกษาเพื่ออาชีพ 4 ขั้นตอน ได้แก่ ความตระหนักในงานอาชีพ (Career Awareness) การสำรวจโลกของงานอาชีพ (Career Exploration) การสัมพันธ์งานอาชีพ (Career Orientation) และการเตรียมตัวเข้าสู่งานอาชีพ (Career Preparation)

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการจำเป็น (Priority needs) โดยการศึกษาเอกสารจากแนวคิดของ สุวิมล ว่องวานิช (2558) โดยการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสภาพปัจจุบัน (D) และสภาพที่พึงประสงค์ (I) ด้วยการใช้เทคนิคหรือการคำนวณหาค่าดัชนี Modified Priority Need Index (PNI_{modified}) จากสูตร $PNI_{modified} = (I - D)/D$ เพื่อระบุความต้องการจำเป็นในการบริหารวิชาการของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครตามแนวคิดการศึกษาเพื่ออาชีพ

ในการบริหารวิชาการของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครตามแนวคิดการศึกษาเพื่ออาชีพ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยมีขั้นตอนดังนี้ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครตามแนวคิดการศึกษาเพื่ออาชีพ และ 2) ศึกษาความต้องการจำเป็นในการบริหารวิชาการของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครตามแนวคิดการศึกษาเพื่ออาชีพ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรเป้าหมายในการวิจัยคือ โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 437 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 209 โรงเรียน โดยใช้วิธีการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยคำนวณได้จากสูตรขนาดกลุ่มตัวอย่างของยามานะ (Yamane, 1973) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% โดยผู้วิจัยแบ่งโรงเรียนออกเป็น 4 กลุ่มโรงเรียนที่เปิดสอนได้แก่ โรงเรียนที่เปิดเฉพาะระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนที่เปิดสอนถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) และกลุ่มโรงเรียนที่เปิดสอนถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนที่เปิดสอนถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยการวิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เทียบคำร้อยละตามสัดส่วน ได้กลุ่มตัวอย่างดังนี้

1. โรงเรียนที่เปิดเฉพาะระดับมัธยมศึกษา จำนวน 6 โรงเรียน
2. โรงเรียนที่เปิดสอนถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 3 โรงเรียน
3. โรงเรียนที่เปิดสอนถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 47 โรงเรียน
4. โรงเรียนที่เปิดสอนถึงระดับชั้นประถมศึกษา จำนวน 153 โรงเรียน

ผู้ให้ข้อมูลแต่ละโรงเรียนจำนวน 11 คน แบ่งผู้ให้ข้อมูลออกเป็น 4 กลุ่ม ดังนี้ (1) ผู้อำนวยการสถานศึกษา (2) รองผู้อำนวยการสถานศึกษา ฝ่ายวิชาการ (3) ครูแนะแนว (4) หัวหน้าและครูแต่กลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 8 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 2,299 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครตามแนวคิดการศึกษาเพื่อ แบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ประกอบด้วย สถานภาพ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ระยะเวลาในตำแหน่งในปัจจุบัน ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครตามแนวคิดการศึกษาเพื่ออาชีพ จำนวน 16 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale)

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้รับการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Validity) โดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 6 ท่าน เกณฑ์ที่ใช้ในการวัดค่าดัชนีความสอดคล้อง คือ IOC (Item Objective Congruence) ซึ่งพิจารณาเลือกค่า IOC มากกว่า 0.5 ถือว่าข้อคำถามนั้นวัดได้สอดคล้องกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์ (ศิริชัย กาญจนวาลี, 2552) จากนั้นนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างครอบคลุมผู้ให้ข้อมูลทุก รวมทั้งสิ้น 30 คน และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Co-efficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1990) ได้ผลการตรวจสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ 0.993

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการส่งแบบสอบถามและหนังสือนำส่งทางไปรษณีย์ จำนวน 209 โรงเรียน โรงเรียนละ 11 ฉบับแบ่งตามกลุ่มผู้ให้ข้อมูล แบบสอบถามรวมจำนวนทั้งสิ้น 2,299 ฉบับ จากนั้นรวบรวมแบบสอบถาม ภายหลังจากได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาผู้วิจัยทำการตรวจสอบความครบถ้วนของการตอบแบบสอบถาม ได้แบบสอบถามที่มีการตอบอย่างสมบูรณ์จำนวน 2,078 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 90.39 ซึ่งถือว่าเป็นอัตราการตอบกลับที่อยู่ในเกณฑ์ที่ดีมาก (Berdie, 1986) ได้รับแบบสอบถามกลับคืนทั้งสิ้นจำนวน 194 โรงเรียน โดยรับแบบสอบถามกลับคืนทางไปรษณีย์จำนวน 181 โรงเรียน และเดินทางมารับด้วยตนเองจำนวน 13 โรงเรียน หลังจากนั้นดำเนินการกรอก

ข้อมูลลงในโปรแกรม SPSS (Statistics Package for the Social Sciences) เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ค่าความถี่ (f) และค่าร้อยละ (%) ส่วนการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครตามแนวคิดการศึกษาเพื่ออาชีพ ใช้การหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) โดยกำหนดเกณฑ์ในการคิมน้ำหนักค่าเฉลี่ยในแต่ละช่วง ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 - 5.00 หมายถึง ปฏิบัติจริงมากที่สุด หรือ สภาพที่พึงประสงค์มากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายถึง ปฏิบัติจริงมาก หรือ สภาพที่พึงประสงค์มาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หมายถึง ปฏิบัติจริงปานกลางหรือสภาพที่พึงประสงค์ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายถึง ปฏิบัติจริงน้อย หรือ สภาพที่พึงประสงค์น้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายถึง ปฏิบัติจริงน้อยที่สุด หรือ สภาพที่พึงประสงค์น้อยที่สุด

หลังจากนั้นนำค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์มาวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น โดยใช้วิธี Priority Needs Index ($PNI_{modified}$) เพื่อระบุความ

ต้องการจำเป็นจากสูตร (สุวิมล ร่องวานิช, 2558) ดังนี้

$$PNI_{modified} = (I-D)/D$$

I = สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนตามแนวคิดการศึกษาเพื่ออาชีพ

D = สภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนตามแนวคิดการศึกษาเพื่ออาชีพ

โดยกำหนดเกณฑ์พิจารณาประเมินความต้องการจำเป็น โดยการนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาจัดกลุ่มค่าดัชนี $PNI_{modified}$ โดยการนำค่าดัชนี $PNI_{modified}$ สูงที่สุดลบด้วยค่าดัชนี $PNI_{modified}$ ต่ำที่สุด แล้วหารด้วย 2 แล้วนำระยะห่างที่ได้มาจัดกลุ่มค่า $PNI_{modified}$ โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่มีค่าดัชนี $PNI_{modified}$ สูง และกลุ่มที่มีค่าดัชนี $PNI_{modified}$ ต่ำ

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ (ร้อยละ 36.19) เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 76.08) มีอายุ 41 - 50 ปี (ร้อยละ 33.06) มีระดับการศึกษาสูงสุดปริญญาตรี (ร้อยละ 50.72) และระยะเวลาในตำแหน่งในปัจจุบัน น้อยกว่า 5 ปี (ร้อยละ 22.09) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการจำเป็นในการบริหารวิชาการของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครตามแนวคิดการศึกษาเพื่ออาชีพ ดังนี้

ตาราง 1

ความต้องการจำเป็นในการบริหารวิชาการโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครตามแนวคิดการศึกษาเพื่ออาชีพจำแนกตามด้านการบริหารวิชาการ

การบริหารวิชาการ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			$PNI_{modified}$	ลำดับความต้องการจำเป็น
	$\bar{X}$	SD	แปลผล	$\bar{X}$	SD	แปลผล		
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตร - มีการออกแบบหลักสูตรการจัดการศึกษาเพื่ออาชีพตามขั้นตอนของการศึกษาเพื่ออาชีพ ดังนี้	3.16	1.04	ปานกลาง	4.60	0.63	มากที่สุด	0.456	1
1.1 ความตระหนักในงานอาชีพ (Career Awareness)	3.62	0.91	มาก	4.81	0.43	มากที่สุด	0.329	4

1.2 การสำรวจโลกของงานอาชีพ (Career Exploration)	2.89	1.12	ปาน กลาง	4.39	0.76	มาก	0.519	2
1.3 การสัมผัสมงานอาชีพ (Career Orientation)	3.12	1.16	มาก	4.56	0.70	มากที่สุด	0.462	3
1.4 การเตรียมตัวเข้าสู่งานอาชีพ (Career Preparation)	3.00	0.97	ปาน กลาง	4.63	0.62	มากที่สุด	0.543	1
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน - มีการจัดการเรียนการสอนทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่มุ่งเน้น พัฒนาผู้เรียนตามขั้นตอนของการ ศึกษาเพื่ออาชีพ ดังนี้	3.24	0.91	ปาน กลาง	4.65	0.57	มากที่สุด	0.435	3
2.1 ความตระหนักในงานอาชีพ (Career Awareness)	3.64	0.85	มาก	4.86	0.36	มากที่สุด	0.335	4
2.2 การสำรวจโลกของงานอาชีพ (Career Exploration)	3.16	0.63	ปาน กลาง	4.62	0.63	มากที่สุด	0.462	2
2.3 การสัมผัสมงานอาชีพ (Career Orientation)	3.21	1.08	ปาน กลาง	4.63	0.60	มากที่สุด	0.442	3
2.4 การเตรียมตัวเข้าสู่งานอาชีพ (Career Preparation)	2.94	1.08	ปาน กลาง	4.47	0.69	มาก	0.520	1
3. ด้านการวัดผลประเมินผลการ เรียนรู้ - มีการกำหนดแนวทาง และวิธีการวัดผลประเมินผลที่ หลากหลายตามขั้นตอนของการ ศึกษาเพื่ออาชีพ ดังนี้	3.46	0.94	ปาน กลาง	4.71	0.57	มากที่สุด	0.362	4
3.1 ความตระหนักในงานอาชีพ (Career Awareness)	3.75	0.77	มาก	4.85	0.47	มากที่สุด	0.293	3
3.2 การสำรวจโลกของงานอาชีพ (Career Exploration)	3.71	0.91	มาก	4.70	0.58	มากที่สุด	0.267	4
3.3 การสัมผัสมงานอาชีพ (Career Orientation)	3.36	1.00	ปาน กลาง	4.76	0.55	มากที่สุด	0.417	2
3.4 การเตรียมตัวเข้าสู่งานอาชีพ (Career Preparation)	3.00	1.06	ปาน กลาง	4.51	0.66	มากที่สุด	0.503	1
4. ด้านการแนะแนว - การวางระบบแนะแนว และ จัดการเรียนการสอนตามขั้นตอน ของการศึกษาเพื่ออาชีพ ดังนี้	3.18	1.10	ปาน กลาง	4.60	0.61	มากที่สุด	0.445	2

4.1 ความตระหนักในงานอาชีพ (Career Awareness)	3.44	0.99	ปาน กลาง	4.72	0.49	มากที่สุด	0.372	3
4.2 การสำรวจโลกของงานอาชีพ (Career Exploration)	3.14	1.14	ปาน กลาง	4.59	0.64	มากที่สุด	0.462	4
4.3 การสัมผัสงานอาชีพ (Career Orientation)	3.12	1.14	ปาน กลาง	4.61	0.64	มากที่สุด	0.478	2
4.4 การเตรียมตัวเข้าสู่งานอาชีพ (Career Preparation)	3.03	1.14	ปาน กลาง	4.48	0.66	มาก	0.479	1
รวม	3.26	1.00	ปาน กลาง	4.64	0.60	มากที่สุด	0.425	

จากตารางที่ 1 พบว่า ความต้องการจำเป็นในการบริหารวิชาการของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครตามแนวคิดการศึกษาเพื่ออาชีพจำแนกตามการบริหารวิชาการในภาพรวมมีค่าความต้องการจำเป็นในระดับสูง ($PNI_{modified} = 0.425$) เมื่อพิจารณารายด้านของการบริหารวิชาการพบว่า ด้านที่มีลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุดคือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ($PNI_{modified} = 0.456$) รองลงมา คือ ด้านการแนะแนว ($PNI_{modified} = 0.445$) ด้านการจัดการเรียนการสอน ($PNI_{modified} = 0.435$) ด้านการวัดผลประเมินผลการเรียน ($PNI_{modified} = 0.362$) ตามลำดับ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

เมื่อพิจารณาตามขั้นตอนการศึกษาเพื่ออาชีพชั้นที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุดเหมือนกันทั้ง 4 ด้านของการบริหารวิชาการ คือ ขั้นตอนการเตรียมตัวเข้าสู่งานอาชีพ (Career Preparation) ส่วนในขั้นตอนการศึกษาเพื่ออาชีพในชั้นอื่น ๆ นั้น มีความต้องการจำเป็นแตกต่างกันออกไปแยกตามกลุ่มการบริหารวิชาการ ดังนี้

1. การบริหารวิชาการด้านการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน มีขั้นตอนการศึกษาเพื่ออาชีพที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุดเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยเหมือนกันคือ การเตรียมตัวเข้าสู่งานอาชีพ (Career Preparation) รองลงมา คือ การสำรวจโลกของงานอาชีพ (Career Exploration) การสัมผัสงานอาชีพ (Career Orientation) และความตระหนักในงานอาชีพ (Career Awareness) ตามลำดับ

2. การบริหารวิชาการด้านการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้และการแนะแนว มีขั้นตอนการศึกษาเพื่ออาชีพที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุดเรียงลำดับจากมาก

ไปหาน้อยเหมือนกันคือ การเตรียมตัวเข้าสู่งานอาชีพ (Career Preparation) รองลงมา คือ การสัมผัสงานอาชีพ (Career Orientation) ความตระหนักในงานอาชีพ (Career Awareness) และการสำรวจโลกของงานอาชีพ (Career Exploration) ตามลำดับ

การอภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารวิชาการของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครตามแนวคิดการศึกษาเพื่ออาชีพ มีประเด็นที่นำมาอภิปรายได้ดังนี้

ผลการประเมินความต้องการจำเป็นในการบริหารวิชาการของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครตามแนวคิดการศึกษาเพื่ออาชีพโดยภาพรวม จะเห็นได้ว่าในองค์ประกอบของการบริหารวิชาการทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผลการเรียน และการแนะแนวนั้น ด้านที่มีลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุดคือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ซึ่งเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่า หลักสูตรคือสิ่งสำคัญเป็นอันดับแรกของการบริหารวิชาการของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครในปัจจุบัน ตามที่ วนาลัย คนอยู่ (2555) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรพบว่า การพัฒนาหลักสูตรควรพัฒนาให้ตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงาน ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบันและอนาคตด้วย ซึ่งการพัฒนาหลักสูตรนั้นจำเป็นต้องทราบบึงองค์ความรู้ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาหลักสูตร สถานการณ์ เศรษฐกิจของกลุ่มประชาคมอาเซียนและของโลก รวมไปถึงการวิเคราะห์ความต้องการของตลาดแรงงานในอนาคต เพื่อ

เป็นตัวสนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับสถานการณ์ได้อย่างสมบูรณ์ โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครเป็นโรงเรียนที่มีการจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับปฐมวัย ประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ตามแนวคิดของซิดนีย์ พี มาร์แลนด์ จูเนียร์ (Marland, 1971) ได้เสนอแนวคิดอาชีพศึกษาไว้ว่า อาชีพศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรสำหรับผู้เรียนทุกคนที่ควรมีการบรรจุตั้งแต่เกรด จนถึงเกรดสูงสุดของการเรียนในระดับมัธยมศึกษา ผู้เรียนทุกคนที่ออกจากโรงเรียนแล้วต้องมีทักษะที่จำเป็นในการประกอบอาชีพเพื่อการดำรงชีพต่อไป สะท้อนให้เห็นว่าหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนจึงเป็นสิ่งจำเป็นในการพัฒนาผู้เรียนสอดคล้องกับงานวิจัยของ สิริพันธุ์ สุวรรณมรรคา ชญาพิมพ์ อุสาโท และปราวีณา สุวรรณณัฐโชติ (2554) ที่เสนอแนวทางการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกอบอาชีพไว้ว่า สถานศึกษาขั้นพื้นฐานถือเป็นหน่วยงานสำคัญที่มีบทบาทในการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนสำหรับผู้เรียน โดยสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเข้าใจวัตถุประสงค์คือ เพื่อให้ผู้เรียนได้มีความคิดที่เป็นเหตุเป็นผลในการทำงาน สังสมความรู้และทักษะที่จำเป็นในการทำงาน รู้จักการหาโอกาสและช่องทางในการทำงาน การสำรวจ และก้าวเข้าสู่โลกแห่งการทำงาน โดยขณะที่ได้ศึกษาหาความรู้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพัฒนาความรู้ ทักษะ และเจตคติอันดีผ่านการศึกษาอบรม และการปฏิบัติงานเพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ที่จะตัดสินใจในการศึกษาและการทำงานต่อไปได้ในอนาคต

ผลการประเมินความต้องการจำเป็นในการบริหารวิชาการของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครตามแนวคิดการศึกษาเพื่ออาชีพจำแนกตามขั้นตอนการศึกษาเพื่ออาชีพพบว่า ขั้นที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุดเหมือนกันทั้ง 4 ด้านของการบริหารวิชาการ คือ ขั้นการเตรียมตัวเข้าสู่งานอาชีพ (Career Preparation) สะท้อนให้เห็นว่าการเตรียมตัวเข้าสู่งานอาชีพมีความสำคัญอย่างมากต่อการประกอบอาชีพ ซึ่งหากมีการเตรียมการที่ดีย่อมส่งผลให้สามารถประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จ โดยเฉพาะการเตรียมตัวขณะกำลังศึกษาในด้านวิชาการ ด้านประสบการณ์ และการฝึกฝนความสามารถพิเศษ ดังนั้นการบริหารวิชาการในขั้นการเตรียม

ตัวเข้าสู่งานอาชีพจึงเป็นสิ่งสำคัญและควรเน้นย้ำให้มากขึ้น เมื่อพิจารณาตามกรอบแนวคิดการศึกษาเพื่ออาชีพที่ผู้วิจัยได้ศึกษา ในขั้นการเตรียมตัวเข้าสู่งานอาชีพตรงกับผู้เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ดังนั้นต้องพัฒนาการบริหารวิชาการที่จะทำให้ผู้เรียนในระดับชั้นนี้ได้เรียนรู้การเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพที่สนใจ การเข้าสู่ระบบของงาน และมีการเตรียมตัวเข้าสู่ระบบของมหาวิทยาลัยจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ ทักษะและมีคุณสมบัติตรงตามที่ตลาดแรงงานหรือสถานประกอบการต้องการ สร้างเสริมประสบการณ์อาชีพที่สนใจให้กับผู้เรียนโดยมีการฝึกฝนทดลองการทำงานภายใต้สิ่งแวดล้อมของงานและมีส่วนร่วมในประสบการณ์ทำงานจริง และเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจข้อมูลทางอาชีพอย่างลึกซึ้งมากยิ่งขึ้นและส่งเสริมทัศนคติที่ดีในการทำงาน จากแนวคิดดังกล่าวจะเห็นได้ว่าการทำให้ผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายเกิดความรู้และประสบการณ์ตามขั้นตอนการเตรียมตัวเข้าสู่งานอาชีพถือเป็นสิ่งสำคัญ และมีความจำเป็นอย่างยิ่งกับโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครที่จะต้องเร่งพัฒนาโดยเฉพาะการปรับร่างหลักสูตรขึ้นมาใหม่ให้เหมาะสมตามนโยบายด้านการศึกษาของกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2562 ที่มีการมุ่งเน้นเรื่องทักษะชีวิตและทักษะอาชีพที่ส่งเสริมให้มีการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพต่าง ๆ ให้กับนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ซึ่งเปิดสอนในรายวิชาเพิ่มเติมตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 (วิทยา บาร์ศรี, 2562)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งนี้

1. สำนักงานศึกษา กรุงเทพมหานคร โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครและโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ควรร่วมกันพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครที่ส่งเสริมการศึกษาเพื่ออาชีพอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยเฉพาะขั้นตอนของการพัฒนานักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายให้มีการเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพ เพื่อตอบสนองตามนโยบายของกรุงเทพมหานครและตลาดแรงงาน นำไปสู่การพัฒนาของประเทศต่อไป
2. สำนักงานศึกษา กรุงเทพมหานคร ควรกำหนดนโยบายให้หน่วยงานในสังกัด ประสานความร่วมมือในการ

จัดการเรียนการสอนร่วมกันระหว่างหน่วยงาน เช่น โรงเรียน
ฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ช่วยกันพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะ
การประกอบอาชีพอย่างเหมาะสม มีความรู้ ความสามารถ
ทักษะและมีคุณสมบัติตรงตามที่ตลาดแรงงานหรือสถาน
ประกอบการต้องการ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเพื่อพัฒนานวัตกรรมการบริหาร
วิชาการโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครตามแนวคิดการ

ศึกษาเพื่ออาชีพ

2. ควรมีการวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตรเฉพาะด้าน
อาชีพร่วมกันระหว่างโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครกับ
โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร

Reference

- Barisri, W. (2019). *Raising 5 policies to propel and upgrade the educational management of the Bangkok Metropolitan Administration schools the year 2019*. Retrieved from <http://www.prbangkok.com/th/board/view/MDY1cDBzNnM0NHlyb3Ezc3E2NnEyNDk0cDRyOTQzcjQ2MTYwMQ==>. (in Thai)
- Berdie, D. R., Anderson, J. F., & Niebuhr, M. A. (1986). *Questionnaires: Design and use*. Metuchen, N. J.: Scarecrow Press.
- Calhoun, C. C., & Finch, A. V. (1976). *Vocational and career education: Concepts and operations*. Belmont, CA: Wadsworth Publishing Corp.
- Cronbach, L. J. (1990). *Essentials of psychological testing*. (5th ed.). New York: Harper & Row.
- Department of Education. (2016). *Annual action plan 2016*. Bangkok: Department of Education. (in Thai)
- Department of Education. (2018). *Report on educational statistics by department of education: Academic year 2018*. Bangkok: Department of Education. (in Thai)
- Dykeman, C., Herr, E. L., Ingram, M., Wood, C., & Pehrsson, D. (2001). *The taxonomy of career development interventions that Occur in America's secondary schools*. University of Minnesota, National Research Center for Career and Technical Education.
- Hoyt, K. B. (1975). *An introduction to career education: A policy paper of the U. S. Office of Education*. Washington, DC: U.S. Office of Education.
- Isaacson, E. L. (1977). *Career information in counselling and teaching*. (3rd ed.). Boston: Allyn & Bacon.
- Kanchanawasi, S. (2009). *Classical test theory*. (6th ed.). Bangkok: Chulalongkorn University Printing House. (in Thai)
- Khonyu, W. (2012). *Curriculum development following the current situation*. Retrieved from [http://km.npru.ac.th/userfiles/R014/km_articles_files/20130813162821_KM-The Development of Curriculum according to present situation 2012.pdf](http://km.npru.ac.th/userfiles/R014/km_articles_files/20130813162821_KM-The%20Development%20of%20Curriculum%20according%20to%20present%20situation%202012.pdf). (in Thai)
- Marland, S. P. (1971). *Career education*. Washington, DC: DHEW Publication NO.
- Masathianwong, C. (2014). *Learn working partners: A new challenge to the Thai education system*. Bangkok: Office of Social Promotion of Learning & Youth Quality. (in Thai)

- Ministry of Education. (1999). *National Education Act B.E. 2542*. Retrieved from http://www.moe.go.th/moe/nipa/ed_law/p.r.g.edu1.pdf. (in Thai)
- Office of the Basic Education Commission. (2015). *Ministerial regulation: To stipulate rules and methods for decentralization of administration and educational administration 2007*. Bangkok: Bureau of Personnel Administration Development & Legal Affairs. (in Thai)
- Sukmadan, P. (2015). *7 proposals for Chiang Mai educational reform partners*. Retrieved from <http://apps.qlf.or.th/member/UploadedFiles/prefix-16072558-052650-Bp81m1.pdf>. (in Thai)
- Suwanmarka, S., Usaho, C., & Suwannatthachote, P. (2011). *The concept of basic education for career education*. Bangkok: Office of the Basic Education Commission. (in Thai)
- Wisetsiri, P. (2012). *Handout subject 2747732 The academic administration and quality assurance*. Bangkok: Chulalongkorn University. (in Thai)
- Wongprasong, T. (2015). *When education goals in the modern world are not just learning subjects*. Retrieved from <http://apps.qlf.or.th/member/UploadedFiles/prefix-26062558-114006-sF12D1.pdf>. (in Thai)
- Wongwanich, S. (2015). *Needs assessment research*. Bangkok: Chulalongkorn University Printing House. (in Thai)
- Yamane, T. (1973). *Statistics: An introductory analysis*. (3rd ed.). New York: Harper & Row.

